

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

Hároméves bérmegállapodás, feltételekhez kötve

LXIV. ÉVFOLYAM, 2024. 9. SZÁM

3. oldal

**EU-prognózis: Kedvezőtlen
környezetben fellendülés**

11. oldal

**Magyar innováció:
mélyponton az újítási kedv**

17. oldal

**Európai bizottság:
Növekvő közberuházások**

19. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- Aláírták a hároméves bérmegállapodást a kormány, a munkaadói, munkavállalói oldal képviselői. 3
- Dr. Rolek Ferenc: Kemény viták után jövőre egyszámjegyű minimálbéremelés jön 4
- Orbán Viktor: jövőre reális a három százalékot meghaladó gazdasági növekedés 6
- Lakatos Péter: Kiegyensúlyozott megállapodás született, de a teljesítés feltételeit még meg kell teremteni. 8
- A versenyszféra és a kormány állandó konzultációs fórumának megállapodása .. 10

AKTUÁLIS

- EU-prognózis: a kedvezőtlen környezet ellenére gazdasági fellendülés várható... 11
- Német-magyar kamara: nagyfokú bizonytalanság jellemzi a magyar gazdaság külpiacait 13

NAPIRENDEN

- Jó fizetés, jó társaság – vágyalom a munkahelyen? 14
- Trenkwalder: a versenyszféra munkavállalóinak csaknem fele elégedetlen a fizetésével. 16
- Mélypontra esett a magyar vállalatok innovációs képessége 17
- Az adózás területén is új korszakot hoz a mesterséges intelligencia 18

EURÓPAI UNIÓ

- Európai Bizottság: növekedni fognak a közberuházások 19
- Az EU-ban a nők még mindig kevesebbet keresnek, mint a férfiak 20

KÖNYVJELZŐ

- Hiteltelen kutatók, megbízhatatlan kísérletek 21
- Bárkiből lehet szuperkommunikátor 22

A MAGYAR GYÁRIPAR az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

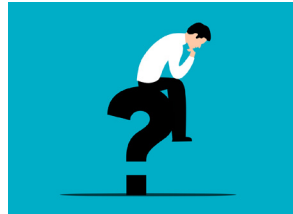
Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Címlapkép: iStockphoto.com

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

„A bizonytalanság eredhet az Európai Unió belső gyengeségeiből, de a világgazdaság tágabb környezetéből is”

Jobb időkre várva

Drukkolni kell a kormánynak, hogy a 2025-re tervezett 3,4 százalékos növekedés valóra váljon. 2024-re 4 százalék szerepelt az előzetes elképzelésekben, amit aztán az élet jócskán megváltoztatott, már az egy százalékos bővülésre is kevés az esély. Persze, idén a nemzetközi helyzet „fokozódott”, de talán 2025-ben már némileg nyugodtabb lesz a világ.

Az előrejelzők ugyan megteszik tétjeiket – és zömmel jóval szolidabb növekedési pályát jósolnak a magyar gazdaságnak, mint a kormány – , de még ebben a visszafogottságban is sok a bizonytalan tényező, a feltételekhez kötött szám. Ez a bizonytalanság eredhet az Európai Unió belső gyengeségeiből is, de a világgazdaság tágabb környezetében is akadnak olyan fejlemények, amelyek lehetetlenné teszik a határozott véleménynyilvánítást.

Az Európai Bizottság őszi jelentése szerint például „Oroszország Ukrajna elleni háborúja, valamint a közel-keleti konfliktus fokozza a geopolitikai és az energia-biztonságot fenyegető kockázatokat. A kereskedelmi partnerek protekcionista intézkedéseinek további bővítése felboríthatja a globális kereskedelmet, ami hatással lehet az EU gazdaságára is. Az unióon belüli helyzetet illetően a politikai bizonytalanság és a feldolgozóipari strukturális kihívások a versenyképesség további romlását eredményezhetik, és nehezíthetik a növekedést, valamint a munkaerő-piac helyzetét...” (11. oldal)

És ebben a rendkívül bizonytalan helyzetben jutottak közös nevezőre a munkaadók, munkavállalók és a kormány, és hároméves megállapodást kötöttek a bérekről. (9. oldal) Ám ahogy azt az MGYOSZ-tárgyalója, dr. Rolek Ferenc említi az interjúban, „Fontosnak tartjuk, hogy 2025-re végül egyszámjegyű lesz a minimálbér emelése, mert ha be is indul a kormány által jelzett növekedés, ez még nagyon bizonytalan. Az ezt követő két évre csak feltételes megállapodás született, melyet, ha az előre jelzett makrógazdasági alapszámoktól jelentősen eltérne a valóság a tényszámokon alapulva kell újra tárgyalni”. (4. oldal)

Eközben az elmúlt évek jelentős béremelése ellenére is a dolgozók nem elégedettek keresetükkel. Ahogy egy friss munkaerőpiaci felmérés jelzi, „a vállalkozásoknál dolgozó munkavállalók 49 százaléka elégedetlen a fizetésével, többségük azt tervezi, hogy egy éven belül munkahelyet vált, ha lehetősége nyílik rá”. (17. oldal)

Ilyen helyzetben csak drukkolni lehet annak, hogy a kormány előrejelzései – minden kedvezőtlen jel ellenére – váljanak valóra, legyen igaza a magyar miniszterelnöknek, aki a bérmegállapodás aláírásakor hangsúlyozta: Magyarországon 2025 fantasztikus év lehet, mert a gazdasági növekedéshez egy „állami beruházási bumm” is kapcsolódik... (6. oldal)

Úgy legyen! A magyar gazdaságra ráférne már egy kis sikerélmény.

Aláírták a hároméves bérmegállapodást a kormány, a munkaadói, munkavállalói oldal képviselői

Orbán Viktor miniszterelnök (közép), Zs. Szőke Zoltán, az Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége (ÁFEOSZ-COOP Szövetség, KÉSZ) elnöke (bal3), Rólek Ferenc, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) alelnöke (bal2), Perlusz László, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) főtitkára (bal), Palkovics Imre, a Munkástanácsok Országos Szövetségének elnöke (jobb3), Mészáros Melinda, a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájának elnöke (jobb2) és Zlati Róbert, a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) elnöke (jobb) aláírja a kormány és a munkaadói, valamint a munkavállalói oldal közötti hároméves bérmegállapodást a Karmelita kolostorban 2024. november 25-én. *Kép: MTI/Máthé Zoltán*

Dr. Rolek Ferenc: Kemény viták után jövőre egyszámjegyű minimálbéremelés jön

Sok fordulat, élénk vita után, de végül megszületett a hároméves bérmegállapodás, azaz a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának megállapodása a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum emeléséről. Dr. Rolek Ferenc alelnök képviselte az MGYOSZ-t a tárgyalásokon. Őt kérdeztük a részletekről.

Az MGYOSZ elégedett ezzel a megállapodással?

dr. Rolek Ferenc: Nagyjából elértük, amit a jelenlegi körülmények között el lehetett érni. Lehetőségeinket erősen behatárolta, hogy a kormány már a tárgyalások előtt politikai okokból nyilvánosan elkötelezte magát egy nagyon feszített bér és minimálbérnövekedési pálya mellett, melyet a szakszervezetek (kételyeik ellenére) természetesen örömmel elfogadtak.

Sok kompromisszumot kellett kötni?

RF: Mi az induló minimálbér javaslatunknál abból indultunk ki, hogy 3 év alatt a minimálbér érje el a havi rendszeres átlagbér 50%-át, amiben a három oldal már előzetesen megállapodott. Ehhez – a kormány által felvázolt átlagbér emelési pálya helyett – egy szerényebb, alapvetően a várható infláció és a termelékenység összegén alapuló átlagbér növekedést vettünk alapul, ami így lényegesen alacsonyabb minimálbér emelkedést tenne csak szükségessé az 50%-os cél elérésére. Az következő három évben 8, 10, 12 százalékot javasoltunk a másik két oldal egységes 3-szor 12%-os emelése helyett. Miután a másik két oldal nem engedett a 3 év alatt átlag 12%-ból, és az oldalunk sem volt egységes, ezért arra koncentráltunk, hogy a jelentős bérköltség növekedést hozó és recessziós 2024-es éve után, mérsékeljük a 2025. évi emelés mértékét, illetve 2026. és 2027. évekre ne betonozzuk be a számokat. Ebben sikeresek voltunk, hiszen 2025-re 9%-ban állapodtunk meg. Fontosnak tartjuk, hogy 2025-re végül egyszámjegyű lesz a minimálbér emelése, mert ha be is in-

dul a kormány által jelzett növekedés, ez még nagyon bizonytalan. Az ezt követő két évre csak feltételes megállapodás született, melyet, ha az előre jelzett makrógazdasági alapszámoktól jelentősen eltérne a valóság a tényszámokon alapulva kell újra tárgyalni. Ez így szerepel a megállapodásban: „Amennyiben az egyes mutatók eltéréseinek számtani összege a tárgyév I.-III. negyedévi átlagos tényadatai alapján pozitív vagy negatív irányban meghaladja az egy százalékpontot, a VKF tagjai a 2026-ra, illetve 2027-re vonatkozó minimálbér emelés mértékét újra tárgyalják.” A tárgyalások eredménytelensége esetén pedig a makrómutatók eltérése szerint egy rögzített képlet alapján módosítani kell. Ez véleményünk szerint a jelenlegi bizonytalan világpolitikai és világgazdasági helyzetben nem is lehet másképp. A magyar gazdaság erősen nyitott, így legjobb gazdaságösztönző program is megbukhat, ha külpiazi fejlemények kedvezőtlenre fordulnak.

A megállapodás érdekessége, hogy a garantált bérminimumnál csak 2025-re állapították meg az emelés mértékét, a következő két évre nem szerepel benne irányszám.

RF: A garantált bérminimum már gazdasági kategória, vagyis nem kell szociális szempontokat figyelembe venni. A megállapításánál alapvetően az átlagbér várható alakulása a meghatározó, ami a vállalatainktól kapott jelzések alapján 6% körül várható. Végül 2025 január 1-től a garantált bérminimum 7 százalékkal nő, így 348.800 Ft lesz az összege. A bizonytalan gazdasági környezet miatt pedig határozottan elzár-

„Fontosnak tartjuk, hogy 2025-re végül egyszámjegyű lesz a minimálbér emelése, mert ha be is indul a kormány által jelzett növekedés, ez még nagyon bizonytalan. Az ezt követő két évre csak feltételes megállapodás született”

kóztunk a további évekre való megállapodástól, amiben szerencsére a kormányoldalban is partnerre találtunk.

Korábban arról is szó volt, hogy esetleg ez a bérkategória meg is szűnik...

RF: Távlatokban nem zárható ki, egyelőre azonban ez lekerült napirendről. A minimálbér erőltetett emelése miatt azonban távlatokban csökken a különbség e két kategória között, előfordulhat, hogy egy idő után nem lesz ésszerű tartani, mert a kettő összeér. Megerősítettük ugyanakkor azt a régebbi megállapodásunkat, hogy vizsgáljuk egy komplexebb, alapvetően ágazati tarifa rendszer bevezetésének lehetőségét, ami kiváltaná a garantált bérminimumot.

Az előzetes egyeztetések során arról is lehetett hallani, hogy a munkaadók a kormányzattól némi adócsökkentést vártak volna a kormány által erőteljesen szorgalmazott jelentős minimálbér emelésért cserébe.

RF: Igen, volt erről szó, de a kormány már a tárgyalások elején világossá tette, hogy a költségvetés jelenlegi helyzetében egy általános szocho-járulék csökkentést nem tud vállalni. végül más megoldás született. Leszűkítettük a kört azokra a vállalatokra, ahol minimálbéren foglalkoztatnak munkavállalókat. Az ő esetükben a minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulást az előző évi minimálbér összege alapján kell majd fizetni, azaz például 2025-ben a 2024. évi mérték után. És kiharcoltunk még egy könnyítést: ez a kitétel azon munkavállalókra is vonatkozik, akiknek az alapbére 2024. szeptember 1. és november 15. közötti időszak bármely időpontjában legfeljebb 290.800 Ft, azaz a 2025-ös minimálbér volt (részmunkaidős foglalkoztatásban állók esetén a munkaidővel arányosan figyelembe véve). E mellett a kormány vállalta, hogy a gazdasági folyamatok pozitív alakulása esetén később megvizsgálják a szocho járulék csökkentésének lehetőségét.

A megállapodás utal arra, hogy a béremeléseknek dinamikus gazdasági növekedésen, a vállalati hatékonyság- és termelékenység-javuláson kell alapulniuk. Az MGYOSZ ennél többet szeretett volna elérni, mégpedig azt, hogy mindhárom fél – kormány, munkaadók és munkavállalók – tegyenek többet a versenyképesség javításáért, azaz, hogy megeremtsjön a bér-

emelések anyagi háttere. Ez nincs benne a megállapodásban.

RF: Ha benne van, ha nincs, tartósan csak úgy lehet egy dinamikus béremelést munkaadói oldalról biztosítani, ha van mögötte teljesítmény. Idén nem éri el az 1 százalékot a növekedés, az átlagbér-növekedés viszont minden valószínűség szerint éves szinten kétszámjegyű lesz. Jövőre 3,4 százalékos a tervezett GDP-növekedés, ehhez ennél néhány százalékkal nagyobb bruttó átlagkereset emelés társul. Ez csak úgy lehetséges, ha közben javul a termelékenység, a munka hatékonysága. Ez nem kerülhet le a napirendről.

Orbán Viktor: jövőre reális a három százalékot meghaladó gazdasági növekedés

Reális a három százalékot meghaladó gazdasági növekedés 2025-ben Magyarországon – jelentette ki a kormányfő november 25-én a hároméves bérmegállapodás aláírásakor Budapesten.

Orbán Viktor a hároméves bérmegállapodás aláírásakor azt mondta, a megegyezés arra a koncepcióra épül, hogy a világnak és azon belül Európának sikerül 2025-öt békeévvé tenni, és a gazdaság fejlődése is egy békeévben elvárható ívben alakul.

A miniszterelnök kifejtette, a bérmegállapodás ezen az optimista forgatókönyvön alapul, de adódhatnak nehézségek, ezért a megegyezésbe egy felülbírálati záradékot iktattak be, így ha mégsem erre kanyarodik a világ, akkor a megállapodásokat ennek megfelelően módosítani kell. A kormányfő hangsúlyozta, bízik benne, erre nem lesz szükség, mert a kormány makrogazdasági várakozásai teljesülnek.

A miniszterelnök elmondta, hogy „nagy csaták dúltak az elmúlt időszakban”, és rámutatott, hogy a kormány nem irányítója ezeknek a tárgyalásoknak. „Nem akarunk változtatni azon a gazdaságpolitikai meggyőződésen, hogy a legfontosabb kérdésről, a bérek kérdéséről azoknak kell megállapodniuk, akik működtetik a gazdaságot. Ezt a szerepet az állam nem veheti át!” – hangsúlyozta a kormányfő, megjegyezve: „az a jó, ha a kormánynak minél kevesebb szerepe van a bérmegállapodásokban.”

Orbán Viktor hangsúlyozta, azért is zajlottak nagy csaták, mert nehéz helyzetben van az európai gazdaság. Három éve a háború árnyékában élünk – mutatott rá, hozzátéve: a háború „megrángatta” az európai gazdaságot, és súlyosan sújtja annak minden szereplőjét.

Kitért arra, hogy a megállapodás sikere a szakszervezetek és a munkaadók „államvezetési képességén” is múlik, hogy a részérdekeket az egész lerombolása nélkül tudják érvényesíteni. Ha nincs nemzeti gondolkodásmód, előállhat az a helyzet, hogy az egyik vagy a másik fél jól jár, de a többség rosszul. Kell, hogy legyen „egyfajta nemzeti elkötelezettség az egész iránt” – mondta.

A kormányfő figyelmeztetett: a megállapo-

dás végrehajtása nem lesz egyszerű. „Ha azon a fordulatszámon teljesít a magyar gazdaság, mint tavaly, meg tavalyelőtt, abból nem lehet kitermelni az emelést. Ehhez a vállalatok menedzsmentjének, az érdekképviselőeknek, maguknak a munkásoknak is többet kell hozzatenniük a gazdasági növekedéshez, mint a megelőző években” – magyarázta.

Orbán Viktor történelmi léptékűnek nevezte a megállapodást, ami elmondása szerint „európai összefüggésben is oda helyezi a minimálbért, ami méltó hozzá.” Azt is mondta, Magyarországnak a középmezőny élén kell állnia. „Az üldözőboly élén kell lennünk, azzal az eséllyel, hogy a legjobbakat is utol tudjuk majd érni. Ez a bérszínvonal oda helyez bennünket, ahol ez a cél, ez a vágy nem irreális”- fogalmazott.

A miniszterelnök szavai szerint soha nem látott mértékű béremelés történik Magyarországon, melynek mértéke 2027-re összesen 40 százalékos lesz. Az Európai Unióban az elmúlt 30 évben csak egyszer volt példa arra, hogy valamelyik országban megállapodtak volna ilyen mértékű minimálbér-emelésről – fűzte hozzá.

Jelezte: a minimálbér reálértéke 29 százalékkal emelkedik, és az a terv, hogy a minimálbér elérje az átlagbér felét. Ha a 2025-ös év békeév lesz, akkor ez bekövetkezik, „vagy legalábbis nagyon közel leszünk hozzá” – mondta.

A miniszterelnök beszámolója szerint 2025 fantasztikus év lehet, mert a gazdasági növekedéshez egy „állami beruházási bumm” is kapcsolódik. A következő évben 300 új beruházás indul Magyarországon, melyek összértéke 8100 milliárd forint. Ebből 2025-ben 450 milliárd forint meg is érkezik a gazdaságba – jelezte.

Elmondta azt is, hogy 2025-re az elmúlt évek legnagyobb és legfontosabb beruházásai kivitelezési szakasz végére érnek. Elkészül a Budapest-Belgrád vasútvonal, és hatalmas gyárakat adnak át Győrben, Szegeden és Debrecenben.

Fotó: Miniszterelnöki Sajtóiroda/Benkő Vivien

„Ha azon a fordulatszámon teljesít a magyar gazdaság, mint tavaly, meg tavalyelőtt, abból nem lehet kitermelni az emelést. Ehhez a vállalatok menedzsmentjének, az érdekképviselőeknek, maguknak a munkásoknak is többet kell hozzatenniük a gazdasági növekedéshez, mint a megelőző években”

A megállapodás legnagyobb nyerteseinek a munkásokat, illetve a kis- és közepes vállalkozásokat (kkv) nevezte. Megjegyezte: a megállapodásban fontos szerepet játszott a Demján Sándor programban meghirdetett, kkv-kat támogató program, ami számításuk szerint 1410 milliárd forintot juttat a magyar vállalkozóknak. „Jól olajozta” a megállapodást a fiatalokat segítő munkáshitel bevezetése, valamint az, hogy a munkaadók 150 ezer forint értékben könnyített feltételek mellett adhatnak lakásbérleti és lakásvásárlási támogatást a fiataloknak – tette hozzá.

Orbán Viktor rögzítette: a bérmegállapodás nem szemléltető önmagában, akkor fejt ki jótékony hatását, ha a 2025-re meghirdetett új gazdaságpolitika sikerrel jár. Felidézte azt is, hogy 2010-ben a kormány legfontosabb, legmaradandóbb vállalása az egymillió új munkahely megteremtése volt. „Emlékszem, micsoda kételyek övezték ezt az elgondolást” – mondta, megjegyezve: a vállalat végül sikerült.

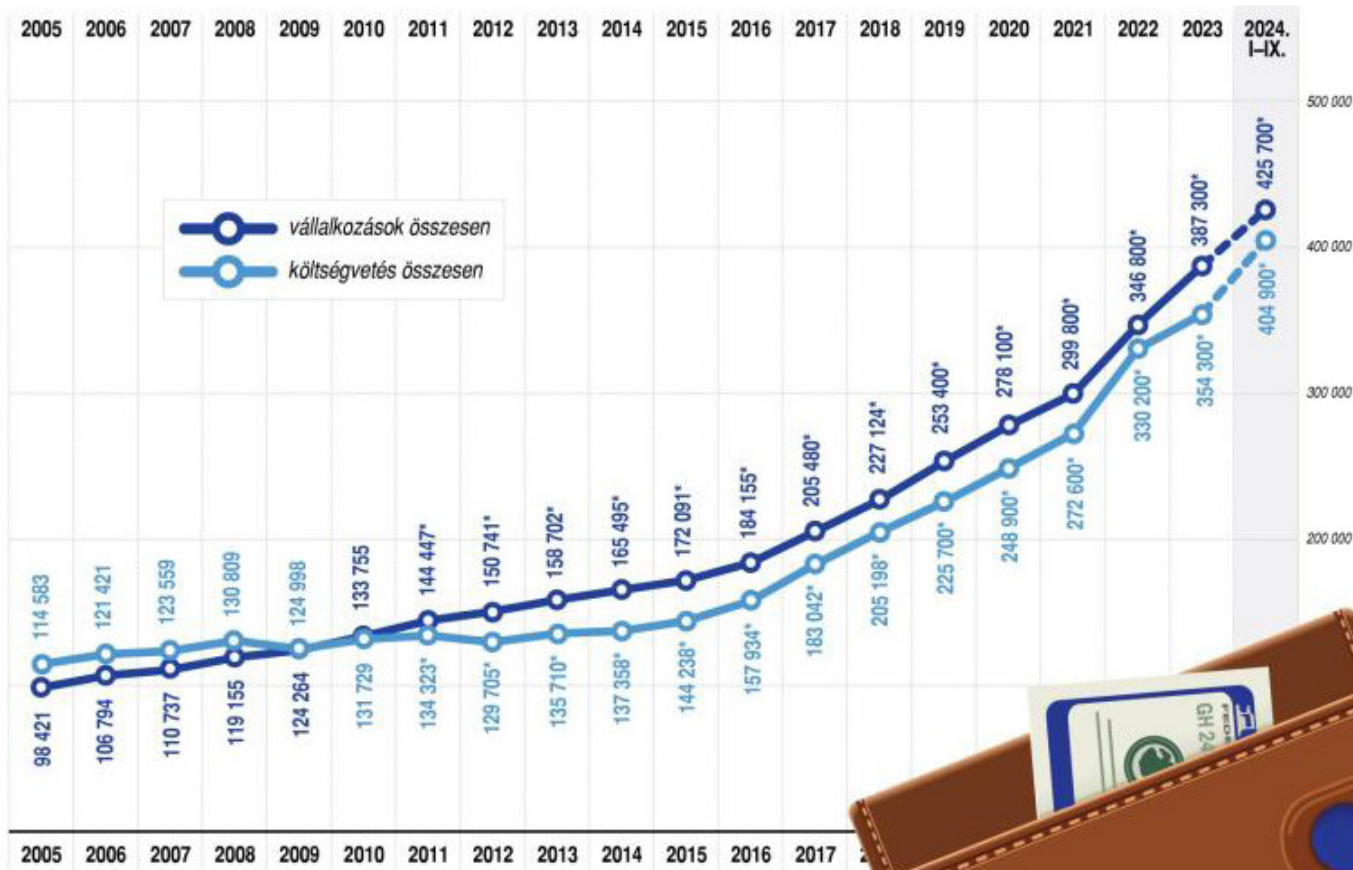
A kormány most azon az állásponton van, hogy belátható időn belül el kell érni az egymillió forintos átlagjövedelmet. „Ezt a kijelentésünket ma ugyanolyan kétségek övezik, és viták fogják körül. Vannak bizonytalansági tényezők a vállalat mögött, de örülök annak, hogy olyan partnereink vannak, akik ezt nem zárják ki eleve” – fogalmazott a miniszterelnök, aki nagy kérdésnek nevezte, hogy ki tudja-e termelni a magyar gazdaság ezt a jövedelmet. Kijelentette: a magyar kormány „áll rendelkezésre olyan intézkedések meghozatalában, amelyek lehetővé teszik a vállalkozók számára, hogy ilyen bérszínvonal mellett is nyereségesen tudják működtetni a vállalataikat.”

Magyarország ezt meg tudja csinálni, ha mindannyian meg akarjuk csinálni – húzta alá Orbán Viktor, aki köszönetet mondott a tárgyalásokban részt vevő Nagy Márton és Varga Mihály minisztereknek is. Megjegyezte: az új gazdaságpolitika gazdaságirányítási változásokkal is társul, ami a két miniszter személyét is érinti. „Egyikőjüknek hatyúdal, másiknak szép nyitány” – fogalmazott.

A magyar kormány „áll rendelkezésre olyan intézkedések meghozatalában, amelyek lehetővé teszik a vállalkozók számára, hogy ilyen bérszínvonal mellett is nyereségesen tudják működtetni a vállalataikat”

Az átlagkeresetek változása Magyarországon (2005–2024. január–augusztus)

A teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi nettó átlagkeresete (közfoglalkoztatottak nélkül), forint/hó

*kedvezmények nélkül

Kiegyensúlyozott megállapodás született, de a teljesítés feltételeit még meg kell teremteni

Először is szeretnék mindannyiunk nevében köszönetet mondani Rólek Ferenc alelnökünknek. Heteken keresztül lényegében éjjel nappal helyt állt a tárgyalásokon, professzionálisan, higgadtan, ahogy megszoktuk tőle. Egy tipikus béralku esetén szokatlan módon a kormányzati oldal és munkavállalók a kezdeti pillanatokban teljesen azonos véleményen voltak: a munkaadók kötelezzék el magukat egy hatalmas reálbéremelés mellett, mindezt ráadásul a belengetett és nyilvánvalóan propagandisztikus és nem is konzisztens 1 millió Ft átlagbér és 1000 EUR minimálbér árnyékában. Félő volt – hogy az „akkor Bicskéig” logika mentén – a kormányzat az éles tárgyalásokon is beleragad ezekben a kommunikációs fordulatokba, de maga a miniszterelnök kommunikálta később – legalábbis a döntéshozók számára világosan –, hogy a korábban bedobott számok nem jelentenek horgonyt, a elfogadja a felek szakmai alapú tárgyalásainak eredményét.

Ráadásul az egyeztetések korai, informális szakaszában a Kamara – ma már korábbi – vezetése is részt vett, a kormányzati álláspontot támogatva. Jó hír, hogy a vezetőváltással egy gyakorló vállalkozó került a Kamara élére.

A tárgyalások során sikerült a VOSZ-szal elfogadtatni az MGYOSZ (hozzájuk képest keményebb) induló álláspontját, és tisztelet nekik, hogy – átengedve nekünk a keménykedést, de megerősítve pozíciókat – kitartottak mellettünk.

Jelen megállapodást – minden körülmény figyelembevételével – kiegyensúlyozottnak tekinthetjük.

- Teljesíti az Európai Unió ajánlását a minimálbér viszonylatában
- Világossá teszi, és – ellenkező megegyezés hiányában – automatikussá teszi a gazdaság teljesítményéhez való igazítást. (Meg

kell vallanunk, hogy egy elszabaduló infláció és magas növekedés esetén a megállapodott algoritmus nem jól működik, de írásos nyoma van annak, hogy ezt az adott helyzetben kezelik a felek)

- A garantált bérminimum a minimálbérnél 2%-kal alacsonyabb emelésével világos útmutatást ad a gazdaság szereplőinek arra, hogy a bértorlódás elkerülhetetlen, így nem merülhet fel egy, a minimálbérhez igazodó általános bérigény

„Megfelelő kompenzációs és karrierutakat biztosító motivációs rendszerek mellett fel kell vállalni a differenciálást a munkavállalók között, és a közhangulatot is ennek elfogadása felé kell – a kormányzati szereplőkkel együtt – befolyásolni”

- A gazdaság szereplői az MGYOSZ és más felmérésekben is világossá tették, hogy 2025-re 5-5,5%-os átlagos alapbéremelésben gondolkodnak, ami 2% feletti reálbéremelés a 2024-es 9,3%-os után.

Kiemelten fontosnak tartom, hogy a miniszterelnök az aláírási ceremónián – ha ezt nem is vette át a sajtó többsége – világosan megfogalmazott számunkra fontos pontokat.

- A kormány a VKF felé benyújtott 3 éves „üzleti” tervei arra a scenárióra épülnek, hogy

a Trump kormányzat alatt a nemzetközi helyzet nem fokozódik, sőt kissé, és ez a javuló globális hangulaton keresztül megrendíti a piacokat. Világossá tette, hogy ha nem így alakul világpolitika, akkor a tervek megvalósulása is alapvetően megkérdőjeleződik.

- Kihangsúlyozta, hogy ha mindent úgy csinálunk, mint eddig, az még kedvező világpolitikai fordulatok esetén is kevés lesz a kitűzött gazdasági növekedés eléréséhez. Lényegében megismételte az MGYOSZ már hónapokkal ezelőtt kommunikált álláspontját, hogy a termelékenység megfelelő alakuláshoz minhárom oldalnak komoly erőfeszítéseket kell tennie. A kormányfő szájából is elhangzott, hogy a munkavállalói elkötelezettségnek, a folyamatos képzésre való nyitottságnak növekednie kell.

Mindezek alapján első dolgunk a saját házuk táján körbe nézni, mit tehetünk azért, hogy magabiztosan fizethessünk magasabb reálbéreket.

Személyesen is fontosnak tartom, hogy az MGYOSZ a tagszervezetekkel való szoros együttműködésben meghatározza azokat a statisztikai paramétereket, amiken keresztül ágazatonként, iparáganként transzparenssé követjük a haladást, a hatékonyságjavulást és ambiciózus célokat tűzzünk ki, amelyek eléréséért a munkaadók és a munkavállalók vállvetve küzdenek, és ahol releváns, a kormányzat szabályozói és támogatói segítségét is elvárják.

- Véget kell vetni a „gyárkapun belüli munkaerőhiánynak” ahol a szűkös munkaerőpiaci kínálat miatt munkaerőt „spájzolunk”.
- Világszínvonalú automatizálás és digitalizálás kell, ami munkaerőt szabadít fel. Ehhez a képzés terén elvárásokat kell megfogalmaznunk a kormány felé, de egyben támogatnunk kell a pozitív kezdeményezéseket.
- Megfelelő kompenzációs és karrierutakat biztosító motivációs rendszerek mellett fel kell vállalni a differenciálást a munkavállalók között, és a közhangulatot is ennek elfogadása felé kell – a kormányzati szereplőkkel együtt befolyásolni.
- Cél, hogy minél több vállalkozás elérje a megfelelő üzemméretet: ez a versenyképesség, a hatékonyság előfeltétele. Sok szakmában nagyon kicsi az átlagos cégméret a nemzetközi benchmarkokhoz képest. Ha mód van rá, kormányzati segítséggel (pl. tanácsadók finanszírozása) segíteni kell cégek összeolvadását, felvásárlását.
- A szolgáltatásoknál fejlődni kell a dinamikus árazás, a rugalmas munkarendek szervezésének irányába.
- Kis nyitott gazdaságként nincs más út, mint a nemzetközi integráció. Ennek első lépése, hogy a Magyarországon befektető multinacionális cégek jobban összefonódjanak a hazai gazdasági szereplőkkel.

Összefoglalva van mit tennünk, és a hároméves bérmegállapodás remélhetőleg nem lesz ennek akadálya.

Lakatos Péter, az MGYOSZ elnöke

„Kis nyitott gazdaságként nincs más út, mint a nemzetközi integráció. Ennek első lépése, hogy a Magyarországon befektető multinacionális cégek jobban összefonódjanak a hazai gazdasági szereplőkkel”

Fotó: Sebestyén László

A versenyszféra és a kormány állandó konzultációs fórumának megállapodása

A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum emeléséről

1. A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának (a továbbiakban: VKF) tagjai a jövedelmek vásárlóerejének növeléséhez **hároméves bérmegállapodás** megkötésével járulnak hozzá annak érdekében, hogy a gazdasági növekedés eredményeiből a társadalom minél nagyobb része részesülhessen.

2. A VKF tagjai a jelen megállapodás aláírásával – figyelembe véve a gazdaság és a vállalkozások teljesítőképességét – **a dinamikus gazdasági növekedésen, a vállalati hatékonyság- és termelékenység-javuláson alapuló béremelkedés megvalósítására törekednek.**

3. A VKF tagjai a hároméves bérmegállapodásban elkötelezik magukat a gazdasági versenyképesség javításában, a bérek növelésében, és az ezt célzó programok háromoldalú meg tárgyalásában, melynek eredményeként **a minimálbér 2027-ben eléri a 2027. évi várható rendszeres bruttó átlagkereset 50 százalékát.**

4. A 3. pontban foglalt cél elérése érdekében a minimálbér emelésére az alábbi ütemezés szerint kerül sor:
A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) havi bruttó összege:

- 2025. január 1. napjától 9 %-os emeléssel 290.800,- Ft,
- 2026. január 1. napjától 13 %-os emeléssel 328.600,- Ft,
- 2027. január 1. napjától 14 %-os emeléssel 374.600,- Ft.

5. A legalább középfokú iskolai végzettséget, vagy középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére megállapított garantált bérminimum 2025. január 1. napjától **7%-os emeléssel 348.800,- Ft.**

6. A VKF tagjai megállapodnak abban, hogy a 2026. és 2027. évben a garantált bérminimum emelésének mértékét az infláció, valamint a termelékenység tényadatainak figyelembe vételével határozzák meg.

7. A VKF tagjai a munkavállalók jövedelmi pozícióinak megtartása, illetve javítása érdekében a munkáltatókat arra ösztönözik, hogy az általános béremelések során törekedjenek a keresetek reálértékének növelésére.

8. A VKF tagjai megállapodnak abban, hogy a munkáltató anyagi munkavállalója után, ahánynak az alapbére 2024. szeptember 1. és november 15. közötti időszak bármely időpontjában

legfeljebb 290.800 Ft volt (részmunkaidős foglalkoztatásban állók esetén a munkaidővel arányosan figyelembe véve),

- 2025. évben a 2025. évi minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adó helyett a 2024. évi minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adót,
- 2026. évben a 2026. évi minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adó helyett a 2025. évi minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adót,
- 2027. évben a 2027. évi minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adó helyett a 2026. évi minimálbérhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adót fizeti meg (részmunkaidős foglalkoztatásban állók esetén a munkaidővel arányosan figyelembe véve).

9. A VKF tagjai a következő évekre meghatározott minimálbér emelés mértékét az alábbi makrogazdasági mutatók prognózisa figyelembe vételével határozták meg:

	Tárgyév 2025	Tárgyév 2026	Tárgyév 2027
Bruttó átlagkereset	8,7%	7,6%	7,4%
GDP	3,4%	4,1%	4,3%
Infláció	3,2%	3%	3%

10. Amennyiben az egyes mutatók eltéréseinek számtani összege a tárgyév I.-III. negyedévi átlagos tényadatai alapján pozitív vagy negatív irányban meghaladja az egy százalékpontot, a VKF tagjai a 2026-ra, illetve 2027-re vonatkozó minimálbér emelés mértékét újratárgyalják.

11. Amennyiben az előző pontban foglalt tárgyalások során nem születik megállapodás, 2026-ra, illetve 2027-re vonatkozóan a megállapodás 4. pontjában jelzett minimálbér összege az eltérésnek megfelelően módosul.

12. A Kormány, támogatva a megállapodás végrehajtását, vizsgálja a munkaerőköltségek csökkentésének lehetőségét a vállalkozások bérköltség növekedésének enyhítésére.

13. A VKF tagjai megvizsgálják a minimálbérek és a szakmai bérminimumok szabályozásának, gyakorlatának nemzetközi rendszerét, figyelemmel egy ágazati bértarifarendszer hosszabb távon történő kialakításának lehetőségére, amelynek központi elemét képezik az ágazati és a makroszintű kollektív megállapodások.

EU-PROGNÓZIS: a kedvezőtlen környezet ellenére gazdasági fellendülés várható

Hosszan tartó stagnálás után, és a kedvezőtlen környezet ellenére az Európai Unió gazdasága szerény növekedésnek indul, 2024 végére uniós szinten 0,9 százalékos, az euróövezetben pedig 0,8 százalékos GDP-növekedés várható – közölte az Európai Bizottság őszi gazdasági előrejelzésében.

Az euróövezet inflációja 2024-ben több mint felére csökken, a 2023-as 5,4 százalékról 2,4 százalékra, fokozatosan tovább mérséklődik 2,1 százalékra 2025-ben, majd 1,9 százalékra 2026-ban – idézi az MTI a prognózist.

A foglalkoztatás növekedése és a reálbérek helyreállása továbbra is növelte a rendelkezésre álló jövedelmeket, de a háztartások fogyasztása korlátozott volt. A változatlanul magas megélhetési költségek és a szélsőséges sokkhatásoknak való kitettséget követő fokozott bizonytalanság arra készítette a háztartásokat, hogy jövedelmük egyre nagyobb részét takarítsák meg. A beruházások szintje elmaradt a várakozásoktól, és 2024 első felében a legtöbb tagállamban jelentős visszaesés következett be a legtöbb eszközkategóriában.

Mivel a bérek vásárlóereje fokozatosan helyreáll és csökkennek a kamatlábak, a fogyasztás várhatóan tovább fog bővülni. Az erős vállalati mérlegek, a helyreálló nyereségek és a javuló hitelfeltételek várhatóan a beruházások fellendülését fogják eredményezni. A koronavírus-járvány utáni helyreállítást segítő eszköz (RRF) és más uniós alapok ösztönözni fogják a közberuházásokat. Összességében a belső kereslet lesz a gazdasági növekedés motorja – húzták alá.

Emlékeztettek: 2022 vége felé dezinflációs folyamat vette kezdetét, amely annak ellenére folytatódik, hogy októberben az infláció – el-

sősorban az energiaárak hatására – enyhén emelkedett.

Az uniós munkaerőpiac 2024 első felében jól tartotta magát, és várhatóan továbbra is erős marad. Az EU-ban várhatóan tovább növekszik a foglalkoztatás, noha lassabb ütemben. A növekedés mértéke a 2024-es 0,8 százalékkal szemben 2026-ban 0,5 százalék lesz. Az uniós munkanélküliségi ráta októberben 5,9 százalékos történelmi mélypontot ért el. A munkanélküliségi ráta várhatóan uniós szinten az idén 6,1 százalék lesz, majd tovább csökken, 2025-ben és 2026-ban eléri az 5,9 százalékot.

BANAI PÉTER BENŐ: JÖVŐRE A MAGYAR GAZDASÁG 3 SZÁZALÉK FÖLÖTT NÖVEKEDHET

Jövőre a magyar gazdaság, a gazdasági semlegesség értékelvű politikájára támaszkodva 3 százalék fölött növekedhet – jelentette ki a Pénzügyminisztérium államháztartásért felelős államtitkára Bana Péter Benő Brüsszelben, az Európai Unió 2025-ös költségvetéséről folytatott uniós tanácsi ülést követően.

Közölte: a magyar kormány jövőre 3,4 százalékos reálgazdasági növekedést tart elérhetőnek. Ez a növekedés az alapja a munkahelyek megőrzésének, a bérek emelkedésének és a széles családtámogatási rendszer fenntartásának. A jövő évi költségvetésben a kormány azzal számol, hogy mintegy 2700 milliárd forintnyi európai uniós átutalás érkezik Magyarországra, különböző programokra, fejlesztésekre, agrártámogatásokra.

Banai Péter Benő, a Pénzügyminisztérium államháztartásért felelős államtitkára nyilatkozik az Európai Unió 2025-ös költségvetéséről folytatott uniós tanácsi ülést követően

Fotó: MTI /
Bodnár Boglárka

Mivel számos tagállam igyekszik csökkenteni a költségvetési hiányt, az EU költségvetési hiánya 2024-ben várhatóan mintegy 0,4 százalékponttal a GDP 3,1 százalékára, 2025-ben pedig 3 százalékára esik vissza. A pozitív gazdasági lendületnek köszönhetően 2026-ban a hiány a 2,9 százalékot éri el.

A jelentés kiemelte: fokozódott a bizonytalanság, és nőttek a gazdasági kilátásokat övező lefelé mutató kockázatok. Oroszország Ukrajna elleni háborúja, valamint a közel-keleti konfliktus fokozza a geopolitikai és az energiabiztonságot fenyegető kockázatokat. A kereskedelmi partnerek protekcionista intézkedéseinek további bővítése felboríthatja a globális kereskedelmet, ami hatással lehet az EU gazdaságára is.

Az unión belüli helyzetet illetően a politikai bizonytalanság és a feldolgozóipari strukturális kihívások a versenyképesség további romlását eredményezhetik, és nehezíthetik a növekedést, valamint a munkaerőpiac helyzetét. Emellett a helyreállítási eszköz végrehajtásának késedelme vagy a költségvetési konszolidáció vártnál erősebb hatása még inkább visszafoghatja a növekedés újraindítását.

Az Európai Bizottság őszi gazdasági előjelzése szerint Magyarországon a GDP növekedése 2025-ben 1,8 százalékra, 2026-ban pedig 3,1 százalékra emelkedik. A növekedés fő hajtóereje a fogyasztás lesz. Az export és a beruházások pedig ezzel egyidőben a kereskedelmi partnerek mérsékelt növekedése miatt fokozatosabban bővülnek.

Az inflációs nyomás a növekvő kereslet, valamint a 2023 decemberében bevezetett 15

százalékos minimálbér-emelés és a nemzeti fizetőeszköz leértékelődése miatt továbbra is erős marad. Az államháztartási hiány idén szintén magas marad, majd fokozatosan csökken.

Noha a növekvő kereslet ösztönözi fogja a beruházásokat, a bizonytalanságok – különösen az autóipar jövője körül – várhatóan rontják a beruházási szinteket. A belföldi kereslet élénkülése 2025-ben várhatóan fokozza az importot, csökkentve a folyó fizetési mérleg többletét. A kockázatok között szerepel az autóipari kereslet gyengesége és a kereskedelmi feltételek romlása, amelyek negatívan befolyásolhatják a növekedést és a mérleg egyensúlyát. Emellett az expanzív költségvetési politikák és a bérnyomás fenntarthatják az inflációt és gyengíthetik a versenyképességet – jegyezték meg.

Ami a munkaerőpiacot illeti, a munkaerő-kereslet fellendül, a munkanélküliségi ráta várhatóan csökkenni fog. A HICP-infláció az előrejelzések szerint tovább csökken, a 2024-es 3,8 százalékról 2025-ben 3,6, 2026-ban pedig 3,2 százalékra.

A költségvetési hiány az előrejelzés szerint a tavalyi éves 6,7 százalékról 2024-re a GDP 5,4 százalékára csökken. Ez főként a közmuvelőkeleti szolgáltatóknak a szabályozott energiaárakból származó veszteségei fedezésére nyújtott alacsonyabb támogatásoknak, az állami beruházások elhalasztásának és az adóbevételek mérsékelt fellendülésének köszönhető – olvasható a jelentésben. A hiány az előrejelzések szerint tovább csökken, 2025-ben a GDP 4,6, 2026-ban pedig 4,1 százalékára – írja az MTI.

Német-magyar kamara: nagyfokú bizonytalanság jellemzi a magyar gazdaság külpiacait

A magyar gazdaság célpiacain nagy bizonytalanság jellemző, az amerikai elnök várható gazdaságpolitikája is számos kockázattal jár Németország és így Magyarország számára. A gyenge konjunktúra miatt a német gazdaság nem tudja dinamizálni a magyar gazdaságot – mondta Sávós András, a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara (DUIHK) elnöke Budapesten, a testület őszi konjunktúrafelmérésének bemutatásán.

Az amerikai elnökválasztási kampányban elhangzott ígérek beváltása, mint például a vámtarifák emelése, újabb csapást jelentene a német gazdaságnak, ami „hatványozottan” érinteti Magyarországot – tette hozzá. Ismertette: a DUIHK őszi konjunktúrafelmérésében 2024 októberében a korábbinál több, összesen 262 vállalat számolt be a gazdasági kilátásáról, saját fejlődéséről, a vállalatát érintő kockázatokról, a munkaerőpiacról, befektetésről. Megjegyezte, hogy a felmérés még az amerikai elnökválasztás előtt, illetve a német kormány összeomlása előtt készült, és már akkor is a bizonytalanság magas szintjét mutatta: a vállalatok mind saját üzleti helyzetük, mind a gazdasági kilátások területén borúlátóak, ami a kkv szektor szereplőire különösen igaz – ismerteti az MTI a felmérést.

A német gazdaság évek óta alig növekszik, jövőre 0,4 százalékos bővülés várható az idei 0,1 százalék után. Magyarországon ennél kissé jobb a helyzet, jövőre mintegy 3 százalékkal bővílhet a GDP – mondta a DUIHK elnöke.

Dirk Wölfer, a DUIHK kommunikációs vezetője, a tanulmány szerzője kiemelte: minden második vállalat ítélte rossznak a magyar gazdasági kilátásokat, és csak egytizedük számít javulásra. Mindez jelentős romlás a tavaszi felméréshez képest – tette hozzá. A saját üzleti helyzet megítélésében kedvezőbb a kép: a vállalatok harmada ítélte jónak, a szolgáltatószektorban ez az arány 50 százalék, míg minden ötödik (19 százalék) számolt be vállalata rossz üzleti helyzetéről.

A beruházások területén gyakorlatilag minden vállalati szegmensben nagyobb a kiadások csökkentését tervező cégek részaránya, mint a fejlesztést tervezőké – ismertette. A következő 12 hónapban a megkérdezettek negyede növelné létszámát, és minden ötödik cég (19 százalék) tervez leépítést. Az iparban ez az arány 28 százalék – derül ki a jelentésből.

A cégek a kereslet alakulását jelölték meg a legnagyobb kockázati tényezőként, 73 százalékuk (a tavaszi 54 százalék után), ez régiós szinten is kiemelkedő. Ezt követi a munkaerőköltségek további emelkedése, majd a gazdaságpolitika alakulása, a szakemberhiány és a jogbiztonság kérdése. Utóbbit a cégek 30 százaléka jelölte meg kockázatként. A tanulmány szerint 2019 és 2024 között a régiós országok között Magyarországon volt a legmagasabb a munkaerőköltségek növekedése 66 százalékkal, bár alacsony bázisról indult.

A munkaerőpiaci feszesség enyhülését jelzi, hogy míg a tavaszi felmérésben a cégek 11 százalékos bérköltség-növekedést vártak, ez októberre 7,7 százalékra lassult. Dirk Wölfer elmondta: először kérdezték meg a vállalatokat arról, hogyan értékelik saját versenyhelyzetüket. Az elmúlt öt évben 38 százalékuk érzékelt javulást, 23 százalék romlást, ami régiós szinten a legrosszabb érték. A vállalatok többsége szerint a fenntarthatósági követelmények inkább erősítik, mint gyengítik a versenyképességet – jegyezte meg. Kitért arra, hogy a cégek inkább versenytársként néznek az ázsiai befektetőkre, elsősorban az ipari cégek a munkaerőpiaci hatások miatt.

Kozák Ákos, az Egyensúly Intézet társalapítója elmondása szerint az ipari termelés visszaesése mellett a beruházások húzták vissza a magyar gazdaságot 2024-ben, míg a fogyasztás növekedését a szolgáltatások húzták. A GDP-arányos beruházási ráta 19 százalékra esett vissza a 2018 és 2022 közötti 27 százalékról, a beruházások értéke pedig 23 százalékkal mérséklődött 2022 és 2024 között – mondta. A magyar gazdaságnak a munkaerőpiac a támasza 4,7 millió foglalkoztatottal, ugyanakkor a piac feszessége csökkent, és kismértékben emelkedik a munkanélküliség – mondta.

MINDEN EDDIGINÉL TÖBBEN

A DUIHK 1994 óta évente, immáron több éve évente kétszer végez cégfelmérést a gyorsan változó fejlesztések időben történő rögzítése és feltérképezése érdekében. A mostani felmérésben 262 cég vett részt – minden eddiginél többen. Az „AHK World Business Outlook” keretében a külföldi német kereskedelmi kamarák analóg felméréseket is végeztek 58 országban.

Jó fizetés, jó társaság – vagyálom a munkahelyen?

Az alpbér mellett a magánélet tiszteletben tartása és a jó hangulatú, támogató közeg számít munkahelyválasztáskor – derül ki a PwC nyolcadik alkalommal elkészített Munkaerőpiaci preferencia felméréséből, amiben idén több mint 90 000 tapasztalt munkavállaló, egyetemi hallgató és közoktatásban vagy szakképzésben tanuló diák vett részt. Az Év Legvonzóbb Munkahelye Díjat a Mercedes-Benz kapta.

EGYRE TÖBBEN AKARNAK VÁLTANI

A folyamatos gazdasági és társadalmi változások okozta nyomás máshol kínáló lehetőségek keresésére sarkallja a munkavállalókat. A PwC 2024-es Global Hopes & Fears kutatásának eredményei szerint a megkérdezettek több mint negyede (28%) tervezi, hogy a következő 12 hónapban munkahelyet vált, ami a 2022-es felmondási hullámnál (19%) jóval magasabb arány. Kiemelten fontos tehát azoknak a faktoroknak az ismerete, melyekkel enyhíthető a rájuk nehezedő nyomás, és ezáltal hatékonyabban megtarthatók. A fő motivátor továbbra is a pénz, az anyagi juttatások mellett viszont idén már egyéb tényezők is kiemelt szerephez jutnak, ha a munkavállalók preferenciáit vizsgáljuk.

JÓ FIZETÉS MELLÉ JÓ TÁRSASÁG

„Az elmúlt években a munkavállalói preferenciák jelentős átalakuláson mentek keresztül, ahogy az emberek igyekeztek alkalmazkodni a folyamatosan változó és kiszámíthatatlan gazdasági és társadalmi környezethez. Két évvel ezelőtt az energiaválság miatt a munkahely stabilitása, míg tavaly a kimagasló infláció miatt a pénz és az anyagi juttatások domináltak – minden más szempontot szinte háttérbe szorítva” – mutatott rá Reguly Márta, a PwC Magyarország HR tanácsadási csapatának vezetője. „Idén egyér-

telműen látszik, hogy a szociális közeg és a munkahelyi keretek, valamint a rugalmasság mennyire felértékelődtek a munkavállalók szemében” – tette hozzá.

A humán faktorok erősödése tavaly kezdődött, de az idei évben még hangsúlyosabbá vált. A támogató, együttműködő csapat fontossága (3. hely) és a felkészült, támogató vezető szerepe (4. hely) azt jelzik, hogy a munkavállalók

egyre inkább értékelik a pozitív munkahelyi légkört, ahol a közösség és a vezetés támogatja őket mind szakmailag, mind emberileg.

A magánélet tiszteletben tartása is kiemelt szerepet kapott a preferenciák között (2. hely). A dolgozók számára kulcsfontosságú, hogy munkaadójuk tiszteletben tartsa személyes határaikat, és lehetővé tegye számukra a munka és

Top 10 legfontosabb elem a munkahely kiválasztásánál a munkavállalói és egyetemista válaszadók körében

Munkavállalók	
1.	Alpbér
2.	Magánélet tiszteletben tartása
3.	Támogató, együttműködő csapat
4.	Felkészült, támogató vezetők
5.	Munkaidőn belül elvégezhető munkamennyiség
6.	Bónusz
7.	Túlóórakifizetés
8.	Munkahely biztonsága (pl.: gazdasági visszaesés idején)
9.	Rugalmas munkaidő
10.	Értelmes, értékteremtő munka

Egyetemisták	
1.	Alpbér
2.	Túlóórakifizetés
3.	Magánélet tiszteletben tartása
4.	Támogató, együttműködő csapat
5.	Felkészült, támogató vezetők
6.	Karrierlehetőségek
7.	Kiszámítható időbeosztás
8.	Munkaidőn belül elvégezhető munkamennyiség
9.	Bónusz
10.	Értelmes, értékteremtő munka

a magánélet egészséges egyensúlyának megteremtését és fenntartását. A rugalmasság iránti igény szintén növekedett: a munkaidőn belül elvégezhető munkamennyiség az 5. helyen (2023-ban 7.), az otthoni munkavégzés pedig a 12. helyen (2023-ban 21.) szerepel a preferencialistán.

FEJLŐDÉSRE ÉS KISZÁMÍTHATÓSÁGRA VÁGYÓ EGYETEMISTÁK

A fiatalabb generáció által hozott értékek rendkívül fontosak a szervezetek számára. Digitális képességeik, friss világlátásuk és innovatív problémamegoldásuk nélkülözhetetlen a vállalatok növekedése és túlélése szempontjából.

Az egyetemisták számára az idősebb generációkhoz képest kiemelten fontos a karrierépítés (Karrierlehetőségek: 6. hely) és a továbbképzési lehetőségek (12. hely). Ők olyan munkahelyet keresnek, ahol nemcsak kihívást jelentő feladatokat kapnak, hanem támogatást is szakmai fejlődésükhöz, akár egy coach vagy mentor személyében. A rugalmasság helyett náluk a kiszámíthatóságra kerül nagyobb hangsúly (Kiszámítható időbeosztás: 7. hely, Munkaidőn belül elvégezhető munkamennyiség: 8. hely), aminek a védelmére a túlóra megfelelő kompenzációját várják el (Túlórakifizetés: 2. hely).

SOKSZÍNŰSÉG ÉS TRANSPARENTIA, MINT VERSENYELŐNY

Habár nincsenek a top10-ben a munkavállalók preferenciái között, de 2023-hoz képest a legnagyobb pozitív elmozdulást a munkáltatói jövőkép és stratégia (14. hely; 11 helyezést javítva tavalyhoz képest), a sokszínűség és egyenlőség (22. hely; 10 helyezésszerű előrelépés), valamint a döntéshozatal átláthatósága (18. hely; 9 helyezésszerű javulás) mutatják. A sokszínűség iránti igény a fiatalabb korosztály esetén még erősebb: az egyetemistáknál 17. (15 helyezésszerű előrelépés), míg a középiskolásoknál 12. helyen áll (6 helyezésszerű javulás), ami azt jelzi, hogy a munkaerőpiac új generációi számára ezek a tényezők egyre nagyobb jelentőséggel bírnak.

„A transzparencia, a sokszínűségi törekvések és a tudatos jövőtervezés nem csupán etikai vagy társadalmi felelősségvállalási kérdések, hanem konkrét

PwC 2024 Legvonzóbb Munkahelye Díj iparági kategória győztesei

A PwC 2024 Legvonzóbb Munkahelye Díjakat összesen tíz iparági, valamint egy összesített kategóriában osztották ki a kutatásban részt vett válaszadók értékelése alapján.

	1. helyezett	2. helyezett	3. helyezett
Autóipari gyártó	Mercedes-Benz	Audi Hungaria	BMW
Gyógyszeripar	Richter Gedeon	Teva	Egis
Szolgáltatóközpontok	bp Hungary	Diageo	IBM
Energetika és közüzem	MOL Magyarország	MVM Csoport	E.On
Kiskereskedelem	Lidl Magyarország	Tesco Magyarország	Aldi Magyarország
Technológia	Microsoft Magyarország	EPAM	Deutsche Telekom IT Solutions
FMCG	Coca-Cola HBC Magyarország	Procter & Gamble	Nestlé Unilever
Pénzügyi szolgáltató	OTP Bank	Magyar Nemzeti Bank	Morgan Stanley
Telekommunikáció és média	Magyar Telekom	RTL Magyarország	Yettel Magyarország
Gyártó	Bosch Csoport	LEGO	Siemens
2024 Legvonzóbb Munkahelye - összesített kategória	Mercedes-Benz	Audi Hungaria	OTP Bank

versenyelőnyt is jelentenek a vállalatok számára. Azok a cégek, amelyek élen járnak és kiemelten foglalkoznak ezekkel a területekkel, vonzóbbak a tehetséges munkavállalók számára, és nagyobb eséllyel tudják megtartani őket hosszú távon. A transzparens döntéshozatal erősíti a dolgozók bizalmát és elkötelezettségét, míg a sokszínű és befogadó munkahelyi kultúra elősegíti az innovációt és a kreatív problémamegoldást. Az a szervezeti kultúra, amely stabilitást nyújt, tiszteletben tartja a munkavállalók értékeit és befogadó környezetet teremt,

hozzájárulhat a piaci sikerek eléréséhez is” – foglalta össze a szakértő.

A JÖVŐTÁLLÓ MUNKÁLTATÓK FÓKUSZA

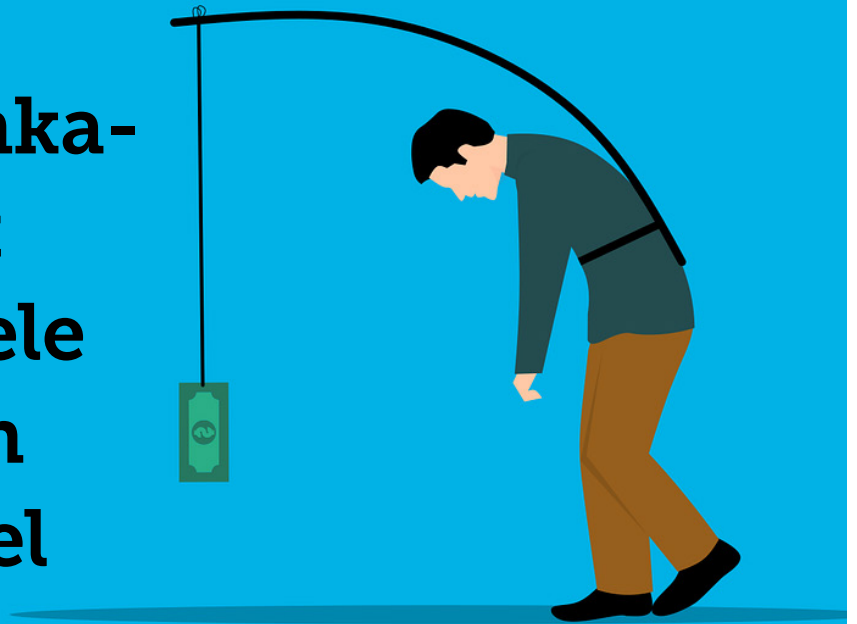
A munkáltatók a következő három lépéssel erősíthetik munkáltatói márkájukat és növelhetik megtartó erejüket:

- **A magánélet tiszteletben tartása és a munka-magánélet egyensúlyának támogatása:** A munkavállalók számára kulcsfontosságú, hogy munkaadójuk tiszteletben tartsa személyes határait, rugalmas munkaidőt és a munkaidőn belül elvégezhető munkamennyiséget biztosítson.
- **Támogató munkahelyi környezet kialakítása:** Egy együttműködő csapat és a felkészült, támogató vezetők jelenléte erősíti a munkavállalók kötődését a vállalathoz. A vezetők fejlesztése, a csapatok építése és a vállalati kultúra erősítése is hozzá tud ehhez járulni.
- **Az anyagi juttatásokon túlmutató értékek hangsúlyozása:** A versenyképes alpbér mellett a munkáltatóknak érdemes fókuszálniuk olyan tényezőkre is, mint a karrierfejlesztési lehetőségek, a sokszínű és befogadó munkahelyi kultúra, valamint a transzparens kommunikáció.

A FELMÉRÉS MÓDSZERTANA

A PwC Magyarország a 2024-es munkaerőpiaci preferencia kutatásában a 14 évnél idősebb diákokat, hallgatókat és munkavállalókat kérdezték meg online felmérés keretében arról, hogy milyen tényezők és juttatások meghatározóak számukra, milyen elvárásokat fogalmaznak meg a munkaadókkal szemben, valamint melyek azok a hazai munkáltatói márkák, melyek a leginkább vonzóak számukra. A kérdőívet több mint 90 000 fő töltötte ki.

Trenkwalder: a verseny- szféra munka- vállalóinak csaknem fele elégedetlen a fizetésével

A vállalkozásoknál dolgozó munkavállalók 49 százaléka elégedetlen a fizetésével, többségük azt tervezi, hogy egy éven belül munkahelyet vált, ha lehetősége nyílik rá – derült ki a munkaerő-kölcsönzéssel és -közvetítéssel foglalkozó Trenkwalder októberben elvégzett munkaerőpiaci kutatásából.

Az MTI-hez elküldött összefoglalóban jelezték: a versenyszférában dolgozó ötszáz munkavállaló attitűdjét mérték fel a fizetésével, illetve jelenlegi munkahelyével kapcsolatban.

A kutatás szerint az alkalmazottak 61 százaléka arra számít, hogy idén romlani fog anyagi biztonsága tavalyhoz képest; ez gyakorlatilag megegyezik az egy éve mért 62 százalékkal.

Az aktuális bérszintjükkel elégedetlenség 49 százaléka csaknem megegyezik a tavaly ilyenkor mérttel, eltérés az elvárt béremelés mértékében van. A fizetésüket keveslők 45 százaléka most megelégedne 20 százalékon belüli béremeléssel is, míg egy éve még 31 százaléknyan mondták ezt. A válaszadók 29 százaléka 20-30 százalékos pluszt tartana megfelelőnek. A túlnyomó többség azonban legkorábban januárban számíthat a következő fizetésemelésre, októberben csak a vá-

laszadók 19 százaléka számolt be arról, hogy munkáltatója év közben emelt a fizetésén. Tavaly az inflációs környezetben ez az arány még elérte a 28 százalékot. Év végi bónuszt a válaszadók 44 százaléka vár munkáltatójától. Háromnegyedük a tavalyihoz hasonló mértékű plusz juttatásra számít, többet 17, míg kevesebbet 9 százaléuk fog várhatóan kapni.

Ebben a helyzetben magas azok aránya, akik munkahelyváltástól remélik anyagi problémájuk megoldását. A válaszadók 52 százaléka tervez egy éven belüli munkahelyváltást, ami 6 százalékponttal magasabb a tavaly ilyenkor mért 46 százaléknál. A váltási küszöb is lejjebb került: 30 százalékkal kedvezőbb jövedelemajánlatért az összes válaszadó 71 százaléka hagyná ott jelenlegi állását a tavaly októberi 65 százalékkal szemben, 12 százaléknyan pedig már 10 százalékkal magasabb fizetésért is váltanának.

Ugyanakkor visszaesett a munkáltatók munkaerő iránti kereslete, emiatt érezhetően szűkültek a munkavállalók elhelyezkedési lehetőségei. Ezt az érintettek is megtapasztalják: a válaszadók 59 százaléka érzi úgy, hogy idén nehezebben lehet a szakmájának megfelelő munkahelyen elhelyezkedni, mint egy évvel korábban. Ez az arány tavaly 53, míg két éve 45 százalék volt. Nógrádi József, a Trenkwalder kereskedelmi igazgatója szerint bár a munkahelyváltás lehetőségei beszűkültek, a cégek többsége továbbra is kénytelen részt venni a béversenyben akkor is, ha piaci környezete ezt alapvetően megnehezíti.

Ellenkező esetben megnőhet a fluktuáció, különösen a minőségi munkaerő esetében. A szűkülő magyarországi lehetőségek ismeretében ez makrogazdasági szinten akár a külföldre történő elvándorlók számának további növekedését is eredményezheti – közölte.

Mélypontra esett a magyar vállalatok innovációs képessége

A K&H innovációs index 2024 második félévi eredményei a hazai vállalatok innovációs teljesítményének aggasztó mértékű visszaesését mutatják. Az index a 300 millió forint éves árbevétel feletti magyarországi társas vállalkozások innovációs aktivitását méri. Ezúttal mindössze 26 pontos értéket ért el, ami jelentős csökkenés az előző időszakhoz képest, és a mérés elindulása óta mért legrosszabb teljesítmény.

A magyarországi cégek innovációs hajlandósága és teljesítménye továbbra is messze elmarad az ideális szinttől egy olyan gazdasági környezetben, ahol a hazai nagy- és közepes vállalatok is elég borúlátóan ítélik meg a jövőt – közölte a bank.

AZ INNOVÁCIÓ MÉLYPONTJA: A 4 ÉVE FOLYÓ MÉRÉS LEGROSSZABB EREDMÉNYE

A K&H innovációs index négy alindex alapján méri a vállalatok teljesítményét: megvalósult innováció, tervezett innováció, digitális innováció és innovációs stratégia. Az elmúlt félévben különösen a megvalósult innováció alindexe zuhant mélyre, 10 pontos csökkenést mutatva. Hasonlóképpen, a digitális innováció és az innovációs stratégia is jelentős visszaesést mutatott, 5, illetve 6 ponttal. Bár a tervezett innováció alindex változatlan maradt, ez csak mérsékelt optimizmusra adhat okot a jövőt illetően.

„A K&H innovációs index rávilágít arra, hogy a magyarországi vállalatok jelentős része forráshiánnyal, támogatási nehézségekkel és strukturális kihívásokkal küzd, amelyek gátolják az innovációs törekvéseiket. Ahhoz, hogy a vállalatok eredményesen helytálljanak a nemzetközi versenyben, szemléletváltásra, az erőforrások hatékonyabb felhasználására és célzott támogatásokra van szükség” – összegezte Németh Balázs, a K&H innovációs vezetője.

MÉRETBELI ÉS ÁGAZATI KÜLÖNBSEGEK: A NAGY CÉGEK TARTJÁK MAGUKAT

Az innovációs teljesítmény továbbra is a legnagyobb árbevételű cégeknél (4 milliárd forint feletti) a legerősebb, ahol az index 39 ponton stagnált. Ezzel szemben a kisebb cégek (2,1-4 milliárd forint közötti árbevétel)

tel) növekedést értek el, ők már egy éve igyekeznek felzárkózni a legnagyobbak mögé – indexük 35 pontra emelkedett.

Az ágazati bontás szerint a kereskedelmi vállalatok vezetnek 27 ponttal, éppen csak megelőzve az ipari, építőipari és szolgáltatói szektort, amelyek mindegyike 26 pontot ért el. A mezőgazdasági vállalatok innovációs helyzete a legkritikusabb: az indexük 16 pontra esett vissza, amely az eddigi mérések mélypontját jelenti.

A FŐVÁROS ÉS KÖRNYÉKE STAGNÁL, AZ ORSZÁG TÖBBI RÉSZÉN MÉLYPONTON

Regionális összehasonlásban a vidéki vállalatok innovációs indexe jelentősen csökkent. Nyugat-Magyarországon és Kelet-Magyarországon az index egyaránt 6 ponttal esett vissza, 24, illetve 19 pontra. A központi régió vállalatai viszonylag stabilabb teljesítményt mutattak, de itt is tapasztalható némi csökkenés, az index 30 ponton áll.

INNOVÁCIÓS TEVÉKENYSÉG: ELAKADÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK

A vállalatok mindössze harmada (33%) vezetett be új terméket vagy szolgáltatást az elmúlt két évben, ami jelentős, 13 százalékpontos csökkenést jelent az előző félévhez képest. Ugyanakkor az új termékekből és szolgáltatásokból származó bevételek aránya enyhe emelkedést mutatott, elérve a teljes árbevétel 17 százalékát.

Az innovációs tevékenységet folytató cégek aránya szintén visszaesett, különösen a digitális fejlesztések területén. A vállalatok mindössze 35 százaléka számolt be jelentősebb digitális beruházásokról, például automatizáció, big data vagy mesterséges intelligencia alkalmazása kapcsán. Ez 9 százalékpontos csökkenést jelent az előző félévhez képest.

Az előző hullámhoz képest 65-ről 54 százalékra zuhant azon cégek aránya, amelyek új termékeken vagy szolgáltatásokon felül további újításokat vezettek be, akár a háttér folyamatokban, gyártási, logisztikai eljárásokban vagy értékesítési csatornáikban. A vállalatok által párhuzamosan folytatott „egyéb” innovációs tevékenységek – például K+F, szoftver-, fejlett gép vagy berendezés vásárlása, automatizáció – aránya pedig 5 százalékponttal, 63-ról 58 százalékra csökkent.

TOVÁBB CSÖKKENŐ TÁMOGATÁSOK ÉS DIGITÁLIS FEJLŐDÉS

A pályázati támogatások elnyerése terén is negatív trend figyelhető meg: mindössze a cégek 8 százaléka kapott támogatást új termékek vagy szolgáltatások fejlesztésére. Ez az arány az előző félévi 16 százalékról zuhant le, ami komoly kihívást jelent a cégek számára.

Bár a digitális transzformáció fontossága továbbra is kiemelt téma, a cégek 48 százaléka jelenleg nem tartja ezt lényegi kérdésnek. Ez a hozzáállás akadályozza a versenyképesség javítását, különösen egy olyan gazdasági környezetben, ahol a digitalizáció egyre nagyobb szerepet kap.

MIT TARTOGAT A JÖVŐ?

Az innovációs index stagnáló vagy csökkenő trendjei ellenére némi optimizmusra adhat okot, hogy a cégek hatoda (16%) tervezi új termékek vagy szolgáltatások bevezetését a következő évben, míg a további fejlesztéseket tervező vállalatok aránya enyhe növekedést mutatott 38-ról 43 százalékra. Az agilis fejlesztési módszerek alkalmazása ugyan alacsony szinten maradt (6%), de további 5 százalékkal tervezi ezek bevezetését a következő év során.

Az adózás területén is új korszakot hoz a mesterséges intelligencia

Jelentősen átalakíthatja az adó- és pénzügyi osztályok működését a generatív mesterséges intelligencia (GenAI) – derül ki az EY 1600 pénzügyi igazgató és adószakértő megkérdezésével készült nemzetközi kutatásából. Az új technológia fokozza a hatékonyságot a válaszadók többsége szerint, de nem számítanak arra, hogy elveszi az állásokat a szakemberektől.

Hatékonyabb és eredményesebb működést fog biztosítani a ChatGPT-hez hasonló generatív mesterséges intelligencia modellek alkalmazása tízből kilenc adó- és pénzügyi vezető véleménye alapján, miközben tavaly még csak töredékük volt ezen az állásponton. A GenAI bevezetésének felkarolása egybeesik a szakterületek egyre növekvő költségracionalizálási igényével, ami jelenleg 10-ből 8 vállalatnál az elsődleges prioritás.

Az adóosztályok különösen nagy nyomás alatt vannak. A terület vezetőinek úgy kell féken tartaniuk a kiadásokat, hogy közben a munkatársaknak egyre komplexebb és adatigényesebb feladatokat kell kezelniük többek között a valós idejű online adatszolgáltatás, az e-számlázás vagy a globális minimumadó bevezetése miatt. A halmozódó terhek miatt a szervezetek jelentős többsége arra számít, hogy mindenképpen változtatnia kell a jelenlegi jelentéstételi folyamatain.

A KUTATÁSRÓL

Az EY 2024-es adó- és pénzügyi felmérését az Oxford Economics 1600 pénzügyi igazgató és adószakértő megkérdezésével, 32 joghatóságban és 18 iparágban készítette 2024 júniusa és júliusa között

„A költséghatékonysági elvárások, a szakemberhiány és az új adószabályoknak való megfelelés következtében elkerülhetetlen az adó- és pénzügyi osztályok átalakítása. A kulcs az, hogy

egyetlen vezető se várja meg, amíg változtatásra kényszerül, hanem tudatosan formálja a saját jövőjét. Ebben hatalmas segítséget jelent az AI, ami már most képes komplex folyamatokat kiváltani. Nekünk is számtalan, már jól bevált megoldásunk van például az áfabevallás-automatizálására vagy az e-számlázásra, amelyekkel a könnyedén elérhető a kockázatok és a költségek csökkentése, valamint a hatékonyság növelése is” – hangsúlyozta Vékási Tamás, az EY vezérigazgatója, hazai és régiós adóvezetője.

Az EY nemzetközi felmérése arra is rávilágított, hogy egyre nagyobb nehézséget okoz a képzett munkaerő felvétele és megtartása. Jelenleg tízből hét adó- és pénzügyi vezető érzi úgy, hogy évről-évre kevesebben lépnek be a szakmába, miközben a rangidős munkatársak nyugdíjba vonulnak. A kutatásban megkérdezettek többsége szerint ezen a területen is segíthet a mesterséges intelligencia. A válaszadók várakozása az, hogy a technológia előretörése nem a területen dolgozók számának csökkenéséhez vezet, inkább lehetőséget teremt a munkatársaknak a magas értékű, nem rutinszerű, stratégiai tevékenységek végzésére.

EY Magyarország

Európai Bizottság: növekedni fognak a közberuházások

Miközben a tagállamok költségvetési kiigazítást hajtanak végre, a közberuházások 2025-ben várhatóan szinte valamennyi tagállamban növekedni fognak, amihez hozzájárul a koronavírus-járvány utáni helyreállítást segítő NextGenerationEU reform- és beruházási eszköz és más uniós források is – közölte az Európai Bizottság az európai szemeszter november 26-án közzétett őszi csomagjában.

Jelentésében a bizottság emlékeztetett, ez az európai szemeszter első olyan csomagja, amely az új, 2024 áprilisában hatályba lépett gazdasági kormányzási keretben meghatározottak szerint értékeli a tagállamok reformokat és beruházásokat magában foglaló középtávú terveit.

Az új keretrendszer támogatja a tagállamokat a makrogazdasági stabilitás elérésében reális és kezelhető adósságállomány mellett, ami – mint kiemelték – alapvető fontosságú az EU gazdasági ereje szempontjából a jelenlegi kihívásokkal teli globális környezetben. A keret olyan reformokat és beruházásokat ösztönöz, amelyek megteremtik a hosszú távú gazdasági stabilitás és a fenntartható növekedés alapjait – írták.

Az új gazdasági kormányzási keret egyetlen működési mutatót használ, nevezetesen a tagállam többéves nettó kiadási pályáját, ami megkönnyíti a megfelelés nyomon követését. Az új keretrendszer lehetővé teszi a koronavírus okozta világválság és az azt követő energiaválság nyomán jelentősen megemelkedett államadósság-szint fokozatos és reális csökkentését.

Az új keret értelmében minden tagállam belefoglal középtávú tervébe olyan reformokat és beruházásokat, amelyek kezelik a közös uniós prioritásokat és az európai szemeszter keretében kiadott országspecifikus ajánlásokban azo-

nosított kihívásokat. A kezelendő területek közé tartozik a zöld és digitális átállás, a társadalmi és gazdasági ellenállóképesség, az energiabiztonság és a védelmi képességek kiépítése.

A Bizottság a benyújtott 22 tagállami tervből 21 esetében fejezte be értékelését. Ezek közül 20 tagállami terv – Horvátország, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Írország, Görögország, Olaszország, Lettország, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország és Svédország – megfelel az új keretrendszer követelményeinek, és hiteles költségvetési pályát határoz meg annak biztosítására, hogy az adott tagállam adósság szintje fenntartható csökkenő pályára kerüljön, vagy prudens szinten maradjon.

A felsorolt tagállamok esetében az uniós bizottság azt javasolta az Európai Unió Tanácsának, hogy hagyja jóvá a tervekben szereplő nettó kiadási pályát.

Hollandia esetében új nettó kiadási pályát javasoltak, Magyarország esetében azt közölték: a rendeletnek megfelelő hathetes határidőn belül a bizottság még értékeli Magyarország november 4-én benyújtott középtávú tervét.

A jelentés szerint a Bizottság értékelt a 17 euróövezeti tagország által benyújtott 2025-ös költségvetési terv tervezetét is, és megvizsgálta,

hogy ezek megfelelő lépéseket tartalmaznak-e a 2024-2025-ös nettó kiadásnövekedésre összpontosító középtávú tervek végrehajtásához.

Az értékelés szerint nyolc euróövezeti tagállam – Görögország, Ciprus, Lettország, Szlovénia, Szlovákia, Olaszország, Horvátország és Franciaország terve összhangban van az ajánlásokkal. Észtország, Németország, Finnország, Írország, Málta, Portugália és Hollandia az értékelés szerint nincs teljesen összhangban az ajánlásokkal, illetve Litvánia esetében is fennáll annak a veszélye, hogy nem felel meg az ajánlásnak – imserteti az MTI a Bizottság véleményét.

Az európai szemeszter őszi csomagja bemutatta az uniós bizottság többéves nettó kiadási pályára vonatkozó ajánlásait is a túlzott hiány kigazdítására a túlzott hiány esetén követendő eljárás hatálya alá tartozó nyolc tagállam – Belgium, Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Málta, Olaszország, Románia és Szlovákia – esetében. E tagállamok többségénél a korrekciós pálya a tagállamok középtávú tervében meghatározott nettó kiadási pályán alapul – írták. Ez összhangban van azzal, hogy az új gazdasági kormányzati keret nagy hangsúlyt fektet a költ-

ségvetési kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos nemzeti felelősségvállalásra.

Hozzá tették: amennyiben nem áll rendelkezésre valamelyik terv vagy nem készült még el a középtávú tervre vonatkozó ajánlás, mint Belgium és Magyarország esetében, a túlzotthiány-eljárás keretében elfogadott ajánlásban szereplő korrekciós pálya a Bizottság által kiadott, a legfrissebb adatok alapján aktualizált négyéves referenciapályán alapul.

Végezetül közölték, az uniós bizottság a kiigazítási programot követő felügyeleti jelentésekben értékeli a pénzügyi támogatási programokban részesült tagállamok – Ciprus, Görögország, Írország, Portugália és Spanyolország – gazdasági, költségvetési és pénzügyi helyzetét, elsősorban a törlesztési képességre összpontosítva. A jelentések következtetése szerint mind az öt tagállam továbbra is képes visszafizetni adósságát – írták.

A középtávú tagállami tervek tanácsi jóváhagyását követően az uniós bizottság nyomon követi, hogy a tagállamok a terv által lefedett teljes időszakra betartják-e a bennük foglalt kötelezettségvállalásokat – idézi az MTI a jelentést.

JÖN AZ ŐSZI CSOMAG MÁSODIK RÉSZÉ

Az Európai Bizottság a következő hetekben bemutatja az európai szemeszter őszi csomagjának második részét, amely az éves fenntartható növekedési stratégiát, az euróövezeti ajánlást, a riasztási mechanizmusról szóló jelentést és a közös foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot foglalja magában.

Az EU-ban a nők még mindig kevesebbet keresnek, mint a férfiak

A nemek közötti bérszakadékra hívta fel a figyelmet november 14-én az Egyenlő Díjazás Európai Napjának előestéjén az Európai Bizottság.

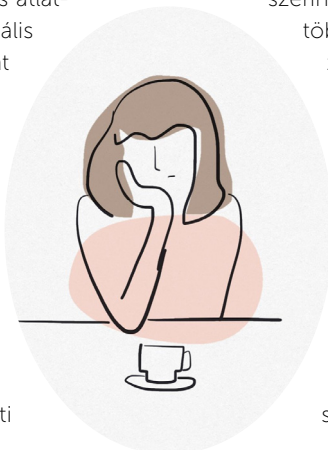
Az Európai Unióban a nők fizetése még mindig 13 százalékkal kevesebb a férfiakénál, azaz a nők bére ugyanarra a munkára vetítve a férfiakéhoz képest eurónként csak 0,87 euró- ismerteti az MTI az Európai Bizottság közleményét.

Vera Jourová, az értékekért és átláthatóságért, Nicolas Schmit szociális és foglalkoztatásügyi, valamint Helena Dalli, az egyenlőségért felelős uniós biztos közös közleményben kiemelte: továbbra is elkötelezettek egy olyan Európa irányában, ahol a nők és a lányok kibontakozhatnak, és a munkaerőpiaci hozzájárulásuk teljes mértékű megbecsülést élvez.

Aláhúzták, hogy bár az utóbbi öt évben – a nemek közötti

egyenlőségre vonatkozó stratégia segítségével – a nők foglalkoztatottsága 2,9 százalékkal nőtt és a nemek közötti bérszakadék 1,5 százalékponttal csökkent, további lépésekre van szükség.

„A munkaerőpiacaink még mindig nemek szerint elkülönítettek, még mindig több a nő az alacsonyabb bérezésű szektorokban, például az ápolás terén, ahol gyakori a részmunkaidő. Ez azonban nem saját döntés, hanem az egyenlőtlenség és a társadalmi nyomás következménye” – olvasható a közleményben, amelyben egyúttal emlékeztetnek arra is, hogy 2023-ban az Európai Unió kampányt indított a nemisztereotípiák leküzdésére is.

EGYENLŐ DÍJAZÁS NAPJA

Az Egyenlő Díjazás Európai Napja minden évben máskorra esik. Ez a nap ugyanis annak az időszaknak a kezdetét jelenti, amelyet a nőknek az év végéig pluszban le kellene dolgozniuk ahhoz, hogy ugyanazért a munkáért ugyanannyit keressenek az adott évben, mint a férfiak. Idén ez a nap november 15-e.

Hiteltelen kutatók, megbízhatatlan kísérletek

„Ez a könyv egy merész kiáltvány, amely leleplezi az orvosbiológiai kutatás jelenlegi, elkeserítő állapotát – minden becsületes és elkötelezett tudós nevében. Szabó professzor alapos elemzést ad az észszerületlen kutatási ösztöndíj-odaítélési rendszerekről és a korrupt publikációs gyakorlatokról, és átfogó reformokat sürget” – idézi a Corvina ajánlója a Nobel-díjas Dr. Karikó Katalin véleményét.

Az olvasó pedig rémülten reméli, hogy az orvostudomány rendszere mielőbb túllép az itt feltárt gyarlóságokon, hiszen ezzel exponenciálisan javulhat az orvoslás hatékonysága, s vele az emberiség jóléte.

A szerzőről ezt írja a Corvina: „Budapestén szerezte meg orvosdoktori fokozatát. A 90-es évek elején Londonban dolgozott a Nobel-díjas Sir John Vane-nél. 1994-2018 a gyógyszer-tan, a kísérleti sebészet és az aneszteziológia professzoraként különböző kutatócsoportokat vezetett az USA-ban, emellett több biotechnológiai vállalat tudományos vezetőjeként is tevékenykedett. 2018-tól a svájci Fribourg-i Egyetem farmakológiai szekcióját vezeti. Mintegy 90 000 szakirodalmi hivatkozással a világ egyik legtöbbször idézett gyógyszerkutatója. Tudományos munkájáért számos kimagasló díjat kapott, köztük a Brit és az Amerikai Gyógyszerkutató Társaságok nagydíjait, a Gábor Dénes Innovációs Díjat, és a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét.” (S ez is kórkép: milyen kevés világszínvonalon is kimagasló tudósunkról tudunk, miközben...)

Szabó professzor nem finomkodik a probléma bemutatásakor – idézet a könyvből „Az orvosbiológiai tudományos irodalom az az információhalmaz, amelyet mindenki napi szinten használ: az összes orvos-biológiai kutató, de emellett nagyon sok praktizáló orvos is. Gigantikus mennyiségű szakirodalomról beszélünk. Ez adja a kiindulópontot a kutatóknak új kutatásaikhoz, az új gyógyszerek felfedezésének és fejlesztésének tudományos alapjait; s az információforrást is, amely alapján egy orvos megtudhatja, hogy valamilyen gyógyszer vagy orvosi eljárás igazoltan hatásos-e, vagy netán káros. Ha ezek az alapinformációk hibásak vagy megbízhatatlanok, hogyan

Dr. Szabó Csaba

**ELPAZAROLT
ORVOSTUDOMÁNY**
Hiteltelen kutatók,
megbízhatatlan kísérletek

Corvina Kiadó, 2024

alapozhatna rájuk bárki is bármilyen további értelmes kutatást?

De mi lenne, ha kiderülne, hogy e szakirodalomban nem lehet megbízni? Ez tabutéma, s a kevesek, akik megpróbálnak szembenézni a realitásokkal, úgy hívják a problémát, hogy »reprodukálhatósági válság«. 2016-ban a tekintélyes Nature közzétette felmérését több mint 1500 kutató válasza alapján, s a tények mindenkit elképesztettek. A biológia és az orvostudomány területén dolgozó válaszadók 65-75% a nyilatkozta, hogy képtelen reprodukálni mások által közzétett adatokat, 50-60%uk elismerte, hogy a saját korábbi kutatási eredményeinek reprodukálásával is gondjai vannak.

Úgy tűnik tehát, az orvosbiológiai szakirodalom nagy része megbízhatatlan. Ez a könyv megpróbálja kideríteni, milyen folyamatok és problémák állnak a dolog hátterében. Kitér néhány megkérdőjelezhető, de meglehetősen általánosan elfogadott kutatási gyakorlatra, a kutatásban használt módszerek és eszközök megbízhatatlanságával kapcsolatos problémákra, továbbá a megkérdőjelezhető – de ugyancsak meglehetősen általánosan alkalmazott – statisztikai gyakorlatokra. Elvezeti az olvasót a szándékos adatmanipuláció és a tudományos hamisítás sötét világába is, beleértve a csalás legmélyebb bugyraiba, ahol komplett tudományos publikációkat generálnak a számítógépen – szó szerint a semmiből – a fizető ügyfelek számára. Bemutatja a tudományos adatdetektívek világát is, hivatalosakat, valamint nem hivatalosakat.

A könyv nem egy megkeseredett tudós írása. Továbbra is hiszek az orvosbiológiai tudományos kutatásban. De az is biztos, hogy a mostani helyzet nem maradhat így.”

Dr. Osman Péter

Bárkiből lehet szuperkommunikátor

A kapcsolati tőke szerepe minden téren folyamatosan nő. Különlegessége, hogy a szak-szerű használattal gyarapodik, nőhet hozama. Az érvényesüléshez, a személyes és a szakmai sikerhez mindinkább szükség van a kapcsolatteremtés művészetére. Az érdekazonosság hasznos, amíg tart, de stabilan segítő, viharálló kapcsolathoz emberileg meg kell nyerni a másikat vagy épp a többieket. Ennek stratégiájába és mesterfogásaiba avat be e könyv.

Idézet az eredeti kiadó, a Penguin Random House ajánlójából: „Nézd, ahogy egy véleményeinkben szélsőségesen megosztott esküdszék az egyikük egyhangú döntésre vezet. Csatlakozz egy fiatal CIA tiszthez, ahogy beszervez egy külföldi ügynököt. Légy ott, midőn egy kiváló sebész ismét hasztalan próbálja meggyőzni egy betegét, hogy kevésbé kockázatos kezelést válasszon. E művében Duhigg ötvözi a mélyreható kutatást a hírnevét adó történetmondó képességével, hogy megmutassa: mindannyian meg tudjuk tanulni, hogy felismerjük és kihasználjuk a beszélgetések rejtett struktúráit.”

Ezt írja a szerző: „Mindannyian vallottunk már kudarcot, amikor meg kellett volna hallgatnunk a barátainkat, kollégáinkat, értékelnünk kellett volna, hogy megpróbálnak közölni valamit – meg kellett volna hallanunk őket. És néha előfordul, hogy még beszélünk sem sikerül érthetően.

Ez a könyv megpróbál magyarázatot adni a félrecsúszott kommunikációra, és arra, hogy ez miként orvosolható. A lényege néhány kulcsmozzanaton alapul. Az első, hogy sok esetben három beszélgetés zajlik egyszerre. A praktikus, döntésközpontú eszmecserek azt a kérdést teszik fel: Miről van szó valójában? Az érzelmi töltésű beszélgetések fő kérdése: Hogy érezzük magunkat? A szociális jellegű társalgásban pedig azt boncolgatják: Kik vagyunk?

Egyazon dialógus során nemritkán váltogatunk e három típus között. Ám ha egy-egy pillanatban nem ugyanabban vagyunk, mint a partnerünk, nem valószínű, hogy sikerül kapcsolódnunk egymáshoz. Mi több, mindhárom párbeszéd-típus a maga logikáját követi, és más és más készségeket igényel. A jó kommunikációhoz tehát meg kell tudnunk állapítani, hogy

Charles Duhigg:

SZUPER-KOMMUNIKÁTOROK

A kapcsolatteremtés titkos nyelve

Corvina, 2024

éppen milyen társalgás folyik, megérteni annak működését (és alkalmazkodni hozzá – OP).

Ebből következik könyvem második kulcsmozzanata. A legértelmesebb eszmecserek érdekében 'tanulságos beszélgetést' kell folytatnunk. Konkrétan azt akarjuk kideríteni, hogy mások miként látják a világot, miközben megpróbáljuk megértetni velük a mi nézőpontunkat (találkozva, nem elbeszélve egymás mellett! – OP). Az utolsó kulcsmozzanat inkább egy általam levont tanulság: bárkiből lehet szuperkommunikátor, ha képessé válnak felszabadítani a megérzéseiket. Mindenki megtanulhat tisztábban hallani, mélyebb szinten kapcsolódnunk (s úgy szólani, hogy a másik kapcsolódjék – OP).

E könyv sokféle szereplőjének közös vonása, hogy beszédük és odafigyelésük átforgalmazásával látszólag óriási szakadékokat áthidalva is képessé váltak kapcsolatot létesíteni másokkal. Azt is látni fogjuk, hogy az ő tanulságaik miként alkalmazhatók a mindennapok különféle kapcsolataiban.

Minden tartalmas beszélgetés számtalan apró döntésből épül fel. Egy-egy röpke pillanatban a helyes kérdés, egy fájó beismerés vagy egy együttérző szó alapjaiban változtathatja meg a párbeszédet.

A többi emberrel való összekapcsolódás egészségesebbé, boldogabbá tehet bennünket. A beszélgetések megváltoztathatják a gondolkodásunkat, a világról való tapasztalatunkat, (s velük módszeresen és tartósan építhetjük emberi, szakmai, társadalmi kapcsolatainkat – OP).

Ez a könyv tehát azt térképezi fel, hogyan kommunikál/junk hogyan teremt/s/ünk kapcsolatot, miképpen kell a megfelelő beszélgetést – az alkalmas pillanatban – lefolytatni ahhoz, hogy az mindent megváltoztasson.”

Dr. Osman Péter